

Методика проведення гри. Після прослуховування твору учитель описує характер, спеціально називаючи неправильні слова. Учні повинні «зловити» правильні слова-характеристики до даного твору [2, с. 12].

Дослідження використання творчих завдань на уроках мистецтва учнями молодших класів дало досить позитивно-ефективні результати. Високий рівень сформованості музичного розвитку мають 50% з групи 1 та 50% з групи 2, тобто різниця відсутня. Середній рівень музичного розвитку мають 25% із групи 1 та 33,3% із групи 2. Та низький рівень мають 25% із групи 1 та 16,6 % з групи 2. Тобто, можемо зробити висновки, що деякі діти все таки мають низький рівень музичного розвитку. В цих випадках застосування творчих завдань на уроках музичного мистецтва, дасть змогу покращити рівень музичних знань та музично-творчої обізнаності в учнів молодших класів.

Висновки. Підсумовуючи, можна зазначити, що урок мистецтва (музичного мистецтва) - основна форма організації музичного виховання в сучасному навчальному закладі. І хоча є ще музичні гуртки, ведуться факультативні заняття, поза-навчальні види роботи, та урок мистецтва - ніколи не втратить свого особливого значення. Для цих уроків характерна особлива емоційна атмосфера, яка повинна хвилювати учнів за допомогою використання творчих завдань, викликати певні настрої і переживання.

В результаті дослідження ми виявили, що за допомогою використання творчих завдань можна збільшити цікавість молодших школярів до музичного мистецтва, музичного виконавства та музичної обізнаності. Розвинути в них естетичне почуття, правильне уявлення про прекрасне, розширити їхні знання, виховати позитивний художній смак. А також творчі завдання можуть сприяти більш глибокому і точному розумінню образного змісту музичного твору, допомагати висловити свої емоційно-музичні переживання за допомогою пластичного інтонування (методу перкусійної хореографії) і колірних асоціацій, в кінцевому підсумку, стимулювати розвиток креативності у сучасних школярів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апраксина О.А. Методика музикального виховання в школі / О. А. Апраксина. – М.: Просвещение, 1983. – 178 с.
2. Зими́на А.Н. Основы музыкального воспитания и развитие детей младшего возраста: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений / А.Н.Зими́на. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – 304 с.
3. Кирнарская Д.К. Психология специальных способностей. Музыкальные способности. М., 2004.
4. Коно́рова Е. В. Занятия по танцу со школьниками (опыт работы руководителей детских хореографических кружков и кружков бального танца) / Е. В. Коно́рова. – М.: АПН РСФСР, 1995. – 274 с.
5. Медуше́вский В.В. Интонационная форма музыки: исследование. / В.В. Медуше́вский. - М., 1993.
6. Ра́чина Б. С. Технологии и методика обучения музыке в общеобразовательной школе: учеб. пособие. – СПб.: Композитор Санкт-Петербург, 2008. – 544 с.

*Шрамов`ят Діана
Науковий керівник – доц. Ороновська Лариса*

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ІНСТРУМЕНТУ СОПІЛКА У СУЧАСНІЙ МУЗИЦІ

Постановка проблеми. Впродовж останніх десятиліть ХХ початку ХХІ ст. народний інструмент сопілка не тільки не втратив своєї популярності, а й став більш вживаним в сучасній естрадній музиці. Під естрадною музикою маємо на увазі джаз-, рок- та поп-музику. Проте українська естрадна музика має чітко виражений національний характер який зумовлений зверненням до фольклору.

В результаті виникають такі типи взаємозв'язку фольклору з джазом, рок- і поп-музикою, а також обробки народних пісень, створення оригінальних композицій на фольклорній основі.

Проблемою дослідження сопілкового матеріалу займаються такі науковці - (М. Корчинський, О. Довгаль, Б. Корчинська, С. Максимів).

Дослідженнями музично-естетичного виховання молоді засобами гри на сопілці займаються (Я. Мазур, М. Печенюк, П. Леонтів) праці яких є плідним внеском у популяризацію сопілки, як особливого інструменту.

Мета статті - дослідити і представити український інструмент - сопілка у використанні сучасними естрадними виконавцями.

Виклад основного матеріалу. Науковиця - В. Тормахонова вважає, що естрадна музика відрізняються за естетикою, за типом професіоналізму, за приналежністю до різних національних культур та історичних періодів. Завдяки своїй орієнтації на масового слухача за допомогою шоу, допоміжних спец-ефектів (окрім музичного компоненту) вона є суто сценічним, тобто естрадним напрямком [3, с. 19].

О. Сапожник у своїй науковій роботі «Музично-естетичне виховання старшокласників на матеріалі сучасної популярної естрадної музики» представив жанрову та стильову класифікацію сучасної популярної естрадної музики. «До основних жанрів віднесено: джаз, рок-музику, авторську пісню, традиційну естрадну пісню, поп-музику та синкретичні жанри. Кожний жанр передбачає історично обумовлену класифікацію й трансформацію його стильових різновидів» [2, с. 19]. Для більш детального аналізу української сучасної популярної музики варто охарактеризувати, що означає, термін етнічна музика – це традиційна музика будь-якого етносу, яка не піддалась впливу інших культур. Кожна народність у світі має свою унікальну історію і культуру. Головне достоїнство етнічної музики полягає в тому, що пройшовши через віки, вона зберегла унікальність і характерні риси народу, який її створив. Саме в етнічній музиці робиться акцент на перенесені з народної музики традиційних мотивів, звукорядів, інструментів, манери виконання тощо. Основою етнічної музики є по-справжньому оригінальне звучання народних інструментів, використання характерних музичних звукорядів та ритмічних малюнків, запозичених з прадавнього шару музичної культури – обрядової, ритуальної музики. Всі напрями етнічної музики об'єднані однією особливістю: вона дарують людям відчуття первісної свободи [1, с. 105].

В умовах глобальної музичної культури етніка сприймається як реакція на глобалізацію, що відроджує в багатьох окремих регіонах інтерес до етнічних і через це – до національних особливостей. Завдяки все більш «зростаючому неприйняттю глобальної культури і посиленню націоналістичних тенденцій в сучасному світі етніка з кожним роком стає все більш і більш популярною» [4, с. 20].

Народне мистецтво – насамперед, мистецтво духовне, моральне, змістовне, яке не копіюється, а художньо переломлюється через своє сприйняття. І хоча багато фольклористів стверджують, що таке поєднання є неповагою до істинного фольклору та національним традиціям рідної культури, напрям «world music» має величезне значення в розвитку народної музики на естраді, її збереженню та передачі новим поколінням, хай і в своєрідній формі. Завдячуючи використанню сучасних інструментів, сучасних ритмів, інтерпретацій та поєднання фольклору з сучасними жанрами, народна пісня стає більш наближеною до молодого слухача, що відповідає його сучасним музичним смакам і робить фольклор актуальним та затребуваним. А одночасне використання акустичних інструментів (таких як сопілка, скрипка, флейта, віолончель, бандура, дрімба, цимбали тощо) та електроінструментів робить звучання оригінальним, навіть екзотичним, що також залучає до себе увагу слухача [1, с. 106].

Гурт «Воплі Відоплясова» - став одним з перших хто почав використовувати етно-мотиви у рок-музиці в 1980-х р. Згодом на основі фольклору почали творити нову українську музику гурт «Скрябін», «Мандри», «Гайдамаки», Тарас Чубай, Марійка Бурмака та багато інших виконавців. Прослідкувати ріст інтересу до фольклору можна на основі започаткування в Україні двох фестивалів етнічної музики — «Країна мрій» у Києві та «Шешори» на Івано-Франківщині [5]. Варто згадати що одним з найбільш вживаних народних музичних інструментів - сопілку, все частіше можна почути на головних сценах країни. Велика заслуга народних майстрів і майстрів-професіоналів, які вдосконалили сопілку, тим самим внесли свою лепту у популяризацію сопілки у сучасній музиці. Новітні технології дозволяють виготовити сопілку не лише з дерева, а ще й з металу та інших матеріалів - сталі, алюмінію, бронзи та ебоніту.

Внаслідок цього сопілка має більш досконалу будову і великі технічні можливості, а значить стала більш практичною, що дозволяє навчатися грі на інструменті ширшому колу людей.

На нашу думку, особливої популярності у сучасній музиці сопілка набула останнє десятиліття. Багато гуртів почало звертатися до витоків Українського фольклору і поєднувати електронну музику з автентичними інструментами.

Ось наприклад, такі гурти як - Go_A; ONUKA та гурт KAZKA. Крім сопілки виконавці використовують такі інструменти як трембіти, окарина, дуди, кози, денцівка, жалійки, зозулька та б. і.

Гурти виступають не тільки в Україні, їх творчість представлена в багатьох країнах світу. Особливо гурт Go_A представляє Україну на «Свробачені» з музичною композицією - «Шум», де поєднано автентичний вокал з грою на сопілці, дрімбою, електро-гітарою та електронною музикою [6].

Гурт ONUKA український електро-фольк музичний гурт. Вокалісткою гурту, авторкою текстів та головною авторкою ідей є Наталія Жижченко. На сцені вона, окрім вокалу, грає на сопілці, окарині, свистульці, омнікорді, невеликих перкусійних інструментах, а також керує відтворенням семплів. Дуже часто гурт ONUKA називають «сопілкою» української електронної музики. Сама сопілка разом з омнікордом часто є найбільш виразними інструментами у їх піснях. Група виникла 3 роки тому і стала популярною через її електронне звучання поєднане з українськими фольк-інструментами. Часто вони у своїй творчості відображають актуальні події в Україні, а їх альбом «Відлік» став присвяченим Чорнобильській катастрофі [7].

«KAZKA» — український музичний гурт, який виконує поп-музику з елементами електро-фолку. До складу гурту входять: вокалістка Олександра Заріцька, мультиінструменталіст Микита Будаш та сопілкар Дмитро Мазуряк.

«KAZKA» стала абсолютним рекордсменом серед вітчизняних артистів за кількістю переглядів і потрапила в ТОП 100 кращих кліпів на YouTube. Музикантам кілька разів присуджувалося звання «Прорив року», а з піснею «Плакала» вони отримали статуетку за «Хіт Року» і відзначилися в рейтингу найпопулярніших треків України за версією Apple Music. Гурт очолив музичні рейтинги в десятці країн, серед яких Україна, Латвія, Болгарія, Вірменія, Казахстан, Узбекистан, Білорусь, Росія, Колумбія і т. д. Влітку «KAZKA» брала участь у різноманітних українських фестивалях, як-от: «BeLive» (Київ), «Імпульс» (Харків), «MRPL City» (Маріуполь). Восени гурт розпочав тур «KARMA» [8].

Висновки. Отже, характерною особливістю української сучасної музики залишається звернення до фольклору та його поєднання джазом, рок-музикою та поп-музикою. Упродовж останнього десятиліття популярності набув напрямок електро-фольку який все частіше використовують сучасні виконавці.

Такі гурти як ONUKA, KAZKA Go-A виконують свою музику в цьому стилістичному напрямку і є активними популяризаторами інструменту-сопілка в сучасній музиці не тільки на території України, але і за її кордонами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Литовка Я. В. «Word-music» як засіб національної ідентифікації в умовах глобалізації / Я. В. Литовка // вісник мистецтвознавства / кiev видавничий центр КНУКіМ 2013 / кiev нац. Ун-т к. І. м., - к.: КНУКіМ, 2013. Вип.28. - с. 101-107 с.
2. Сапожник О. І. Музично-естетичне виховання старшокласників 11(на матеріалі сучасної популярної естрадної музики) : автореф. дис. ... канд. пед. наук.: спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання музики і музичного виховання» / О. І. Сапожник.; Київський національний університет культури і мистецтв. – К., 2001. – 19 с.
3. Тормахова В. М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез : автореф. дис. ... канд. мист.: спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / В. М. Тормахова ; Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. – К., 2007. – 19 с.
4. Sharov, K.S. (2011). Music of postmodern and the global world, Values and Meanings (No6 (15)), (pp.6-23) [in Russian].
5. <https://subject.com.ua/policy.html>
6. https://uk.wikipedia.org/wiki/Go_A
7. https://uk.wikipedia.org/wiki/ONUKA#cite_note-1
8. <https://uk.wikipedia.org/wiki/KAZKA>